

Rundradions produktionstekniska övergång från bandproduktion till bandlös produktion.

Peter Hortling

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Mediekultur
Identifikationsnummer:	3623
Författare:	Peter Hortling
Arbetets namn:	Rundradions produktionstekniska övergång från bandproduktion till bandlös produktion.
Handledare (Arcada):	Mats Nylund
Uppdragsgivare:	
Sammandrag: Det här arbetet behandlar och undersöker hur producenternas roll förändrats under YLE:s övergång från bandproduktion till bandlösproduktion. YLE genomgick år 2009 en produktionsteknisk övergång från att använda produktionsteknik som grundade sig på fysiska band vid inspelning och genom hela postproduktionen- till att producera med en bandlös produktionsteknik var man filmar in på digitala minneskort som man sedan kan överföra rakt in i det filbaserade postproduktions och sändningssystemet. Tekniken skall möjliggöra att postproduktionen på många plan skall bli helhetsintegrerad med alla samverkande enheter fram till sändning och därefter arkivering. Den nya tekniken skall också vara planerad att vara snabbare, då många processer inte mera kräver realtids bearbetning. Den här reformen förutspås i längden att vara mera kostnadseffektiv och därför också ge mera resurstillgångar till producenten och dess koordinatörer. Det här arbetet har som mål att försöka skönja ifall verkligheten kunnat möta visionen, eller om det bara gjort redaktionerna och producenten till slavar för tekniken. I det här arbetet har det kvalitativt intervjuats två producenter som jobbat med ett likandat programformat under övergången från det undångående produktionssättet till det ersättande produktionssättet. Undersökningen gav upphov till att tekniken inte kunnats införas utan problem, men att gjort producenten till en teknisk producent och något av en problemlösare vid tekniska motgångar. Arbetet ger insikt till hur varierande var producents arbete kan vara till förhållande av andra producenter inom olika tidpunkter och programformat.	
Nyckelord:	Producent, Produktionsteknik, resursering, produktionskoordination
Sidantal:	43
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

INNEHÅLL / CONTENTS

Introduktion.....	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Syfte och mål.....	11
1.3 Tidigare arbetsflöde.....	12
1.4 Arbetets uppbyggnad	13
2 TEORETISK REFERENS RAM	13
2.1 Från band till bandlös produktion	14
2.2 Producentens ansvarsområden.....	14
2.3 Teorier kring produktion, projekt och teamarbete	15
3 METOD	16
3.1 Den kvalitativa intervjun	16
3.2 Planering	17
3.3 Val och beskrivning av intervjurespondenter	18
4 MATERIALREDOVISNING	20
4.1 Synen av arbetsflödet, samarbete och produktionsteknik.....	20
4.2 Valet av arbetsflödet.....	21
4.3 Gemensamma arbetsmetoder.....	23
4.4 Förtroende i tekniken.....	24
4.5 Kommunikationen i arbetsflödet (work flow)	26
4.6 Konflikter.....	28
4.7 När tekniken möter vardagen	28
5 RESULTATSREDOVISNING	30
5.1 Prioritera slutresultatet, samarbetet	32
5.2 Övergången - Retrospektiv analys	32
6 SAMMANFATTNING OCH ANALYS	34
6.1 Utvärdering av resultaten	35
6.2 Utvärdering av forskningsmetoden.....	36
6.3 Förslag för vidare forskning.....	37
7 Källor / References	38

INTRODUKTION

Det här en undersökning om Rundradions produktionstekniska övergång från bandproduktion till bandlös produktion. Hur produktionstänkandet i verkligheten skulle ändras då produktionstekniken förnyas, och i så fall- vilka egenskaper, funktioner, egenskaper från det gamla systemet skulle redaktionerna ha velat överföra till det nya. Vilka fördelar- nackdelar som där kan skönjas?

Undersökningen koncentrerar sig på att jämföra ungdomsprogrammet Station T:s tidigare arbetsflöde med de nya sätten att jobba bandlöst samt granska hur fördelningen av resurser ändrats. Hur har övergången till den bandlösa processen påverkat planeringen och genomförandet av produktionen? Gentemot en senare programbeställning som fyller samma programformat som Station T.

Magnus & Petski på TV är det programmet som ersatte Station T år 2010, men som hade ett likadant programformat med likadana resurser.

Till skillnad från Station T, producerades Magnus & Petski på TV av en redaktion med en bakgrund i radioproduktion- varifrån endast regissören och skriptan

1.1 Bakgrund

Intresset för den här undersökningen kom från att det under början av året 2009 började diskuteras i korridorerna om en ersättande produktionsteknik som skulle införas under sommaren. Ingen visste särskilt mycket om vad det kommer att innebära, men ändå att en övergång är på väg. Under vintern introducerades den nya kamerateknik som skulle vara en del av den nya helhetsbild som skulle ta över efter inkommande sommars semestrar. Största diskussionsämnet var det för det äldre kollegiet som var vana med att allt gjordes antingen för hand eller för skrivmaskin. Tankarna och fördomarna för någonting ersättande gjorde stämningen rent av apokalyptisk. Det kändes som om en teknisk övergång var nånting av att ta ett steg in i

det okända. De som tidigare hade jobbat som skriptor fick besked om att bli vidareutbildade till Mediamanagers som skulle fungera som tekniska stödpersoner för redaktionerna.

Jag såg möjligheten i att få en altarplats för att kunna bedöma övergången och värdera ifall övergången skulle ha så grava inverknings på de producerande organen som det bådots om. Skulle övergången verkligen lamslå redaktionerna och hur skulle producents arbetsbeskrivning ändras tack vare övergången.

Skulle produktionstänkandet ändras då produktionstekniken förnyades, och i så fall vilka egenskaper, funktioner, egenskaper från det gamla systemet skulle redaktionerna ha velat överföra till det nya.

En produktionsteknisk övergång är alltid en övergång från en tid till en annan, precis som den övergång som genomfördes på 80- talet då Rundradion gick över från filmtid till bandtid. Det möjliggjorde en mindre kamera utrustning på fältet och snabbare arbetsflöden då det inte krävdes mera en så omfattande postproduktion, man gick över från klippenheter till editerings enheter. På filmtiden kunde de löpande produktionskostnaderna vara mångfaldiga i och med att filmmaterialet i sig var dyrt, klippenheterna och dess uppehåll dyra. Och färre chanser för misstag i och med de höga kostnaderna av råfilmen. Det fanns heller ingen digital arkivering eller dokumentation, så allting gjordes på papper och kalkylblad för hand vilket gjorde att redaktionernas skriptor hade ett väldigt omfattande arbete från att produktionen filmades, till att programmet sänts, innehålls- rapporterats och arkiverats.

I samband med övergången till bandproduktion togs även datorer i bruk på redaktionerna, kalkylbladen och pappersarbetet blev datorarbete och postproduktionen kunde effektiveras i och med att man nu kunde tanka in och hantera råmaterialet på dator med editeringsprogram. I bandproduktionen skedde många tekniska utvecklingar som till exempel att kassetterna blev effektivare i och med att banden övergick från analoga band till digitala band. Detta möjliggjorde att banden kunde göras mindre och kamerautrustningen kunde göras lättare hanterbar och

fältinspelningarna kunde göras lättare och redaktionerna kunde börja producera sitt eget råmaterial utan att måsta boka kameraresurser och fotograf-resurser.

Station T är ett ungdoms program som började som en studionproduktion, ett ungdomsprogram där ungdomarna fick bekanta sig med sport, kultur och sociala fenomen var programledaren presenterade och provade olika utmaningar i studio och på fältet. Efter att programmet i några år producerat i studio, fick programledningen ett besked om en inbesparing vilket betydde att programmet kom att börja produceras utanför studio med en egen lätt kamerautrustning och fotografresurs. Till skillnad från studionproduktion, var programmet klippt färdigt i studion under inspelning, och inläggen insatta externt kom nu programmet helt och hållet att producerats utanför studio och postproduceras i en klippenhet, färgkorrigeras i en skild färgkorrigeringsenhet, varefter materialet igen kördes ut på band för slutlig editering och levererande igen på nytt band till sändningscentralen för sändning.

Station T var ett reality-dokumentärt programkoncept där programledaren Tom Nylund var en ledare av innehållet men där varje program gästades av en ungdom som hade en dröm som de ville uppleva. Det kunde vara frågan om att hoppa fallskärm, köra pansarvagn, lära sig bergsbestigning, göra en egen action-film. Där var programmets programledare då en karaktär som hade kontakterna runt om för att kunna förverkliga, eller hjälpa programgästen själv att förverkliga sin dröm.

Programledaren Tom Nylund var rätt etablerad som programledare, då Station T var ett programformat som hade producerats redan i fyra år i studio innan det blev en reality-dokumentär fältproduktion.

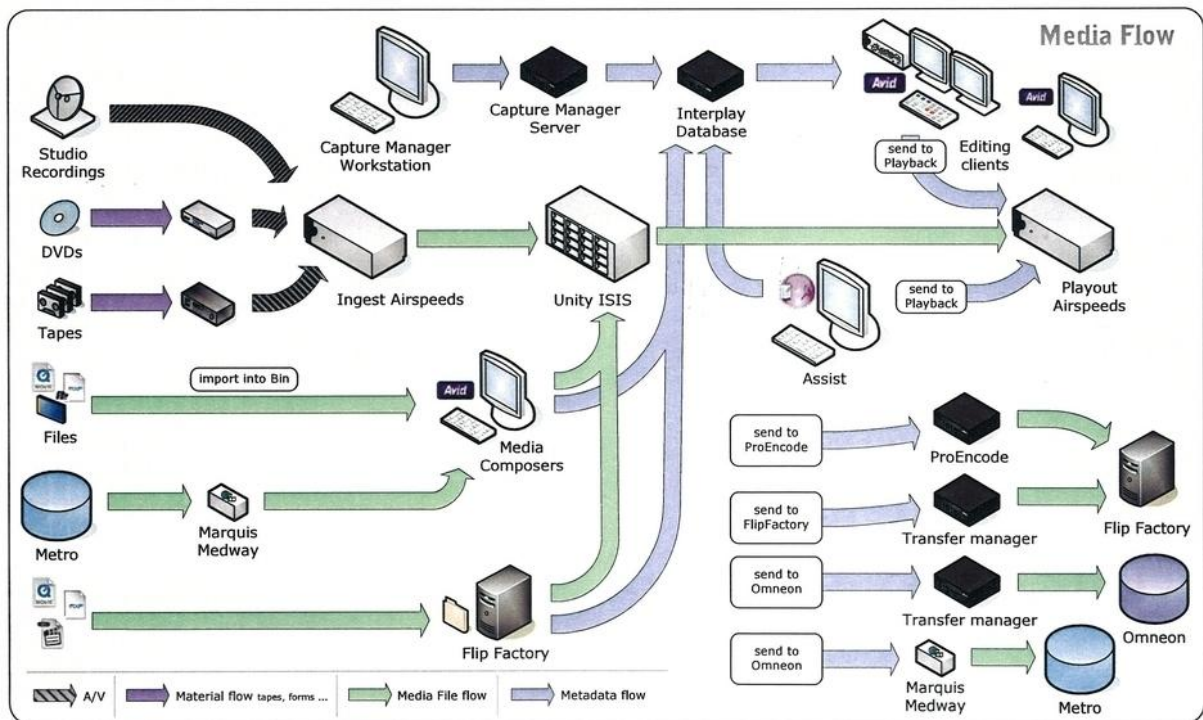
Till skillnad från Magnus & Petski på TV som hade en totalt annan produktionsvinkel, då det enbart hade bestämts om att göras ett program med radorösterna Magnus Silfvenius och Peter Westerholm- och programkonceptet skapades i efterhand. Produktionen var i princip redan såld åt kanalchefen, innan de ens visste vad programkonceptet skulle vara. Min tvekan uppkom av att programmet som hade sålts skulle innehålla 40 episoder producerade under en tidsperiod på 12 månader. Mängden 40 var dessutom ur hatten kastat, av en av radioredaktörerna. Jämförande

med Station T som hade producerats av en erfaren tv- redaktion som maximalt kunde framkalla cirka 23 episoder under samma tidsperiod- kunde det nästan bara tolkas som en arbetsgrupp som totalt saknade teoretisk kompetens och erfarenhet att skapa någonting som i vanliga förhållanden producerades av erfarna och utbildade yrkesmänniskor.

Verkligheten visade sig dock inte så entydig, redaktionen fick tacksamt mycket stöd under sin utvecklingsprocess- och en rätt färdigt koordinerad resursfördelning. Där kunde radioproducenten Johan Lindroos i stort sett koncentrera sig på att fungera som en innehållsproducent till programmet.

Produktionsbudgeten och resurser allokeras av kanalchefen som fastställer dem tillsammans med produktionskoordinatören. Därefter bär producenten ansvaret om att budgeten används till behövliga resurser. Resurserna bokades under bandtiden via datorsystem (TELLU) och görs så ännu idag.

I och med det nya heldigitaliserade produktionstekniken är arbetsflödet för användaren simplificerat så att efter inspelning matas materialet direkt in på en server (Unity ISIS client manager) var den via operativsystemet Avid- Inter Play (IPlay) kan hanteras från vilken auidenhet som helst på rundradion. Det här operativsystemet möjliggör att produktionen hålls digital från inspelningsskede till sändning. Från att produkten filmas, tankas den i en avid- enhet där den råklippas, därefter sparar redaktören projektet tillbaka till Iplay varifrån klipparen plockar materialet i en klippenhet för slutklipp. Från samma server plockar även färrkorrigeraren den. Efter att programmet är färdigt exporterar klipparen den slutliga programversionen till ett slutligt digitalarkiv (Metro) varifrån översättningsverksamheten tar sin kopia och sändningsverksamheten laddar den inför sändning.

Tekniska flödet i det ersättande arbetsflödet

- Övergången till den bandlösa produktionstekniken med redaktionskameror vilka har digitala minneskort, och det bandlösa Iplay- postproduktionssystemet, har gett möjlighet att frångå flera tidigare tidskonsumerande arbetskedan som Realtids överföringar och ett begränsat antal inmatningsstationer. I den nya bandlösa produktionsomgivningen finns det möjlighet att överföra datan och metadatan från kamerornas minneskort i hög överföringshastighet från vilken systemintegrerad arbetsmaskin som helst. Alla datorer övergick till att vara integrerade till Interplay- systemet som via Unity ISIS- Klienten kunde vidareallokeras till det serverutrymme som respektive redaktion arbetar med.
- Denna bandlösa, eller filöverförda produktionsomgivning ger möjlighet till att kunna spara realltid i arbete med att man snabbare varifrån som helst kan distribuera och komma åt den intänkade materialdatat.
- En nyintroducerad it- infrastruktur medför givetvis också tekniska motgångar som med att metadatan "data of data" inte hittar ursprungsdatan- gör att man allt för lätt har chansen att stöta på tekniska problem eller möjligheten att permanent skada den data och material som tankats in.

- Största nackdelen som skönjats har konstaterats att vara att det saknas ett konkret säkerhetskopierings system. I det avgångna bandproduktions systemet fanns det alltid ett band där säkerhetskopian fysiskt existerande genom produktionen.
- Övriga problem kan även framstå då större infrastrukturer som denna kontinuerligt kräver systemuppdateringar och omstarter som i många fall kunde medföra förlorandet av användarspecifika inställningar.

1.2 Syfte och mål

Syftet med arbetet är att kartlägga producentens roll och arbetsflödet i förhållande till varandra, nya bandlösa produktionsarbetet till det åldrade bandproduktionsarbetet.

Den nya tekniken har visat sig vara en större nöt att knäcka för den producerande personalen, delvis för att tekniken jämt genomgår uppdateringar, varefter arbetsflöden ändras och ställer begränsningar på resultat och övriga produktionsresurser.

För en producent är det ett väsentligt verktyg att effektivt kunna hantera den befintliga produktionstekniken, och att förstå tilldelning av resurser och tidsanvändning.

Efter arbetsprocessen hoppas jag bättre förstå hur det bandlösa produktions och mediehanteringssystemet fungerar, hur de byggs upp och framför allt, varför den finns till.

Det nya systemet ställer höga tekniska krav på den producerande personalen, vilket får många att ifrågasätta systemets effektivitet. Genom den här undersökningen önskar jag kunna klargöra fördelarna och nackdelarna med den tekniska övergången.

1.3 Tidigare arbetsflöde

Inom Ab Rundradion (Yle) är Station T en av de första programmen som infört det bandlösa mediehanteringssystem. Därför kommer resultatet att vara grundläggande och relevant också för organisationen. Liknande system används dock av motsvarande internationella mediebolag, även om detta mediehanteringssystem är skräddarsytt åt Rundradion ab (Yle).

Givetvis har programvarotillverkaren Avid Ltd gjort mjukvaro och hårdvaroutveckling för lanserandet av en produkt som skall kunna standardiseras hos övriga medieproduktionsbolag, distributionsbolag och självständiga produktionsbolag.

Sedan hur den tekniken integreras hos bolagen kan variera beroende på vilken nivå av distributionsteknik och finansiering det finns tillgänglig för att inta ett nytt produktionstekniskt verktyg. Inte minst beroende på volymen av produktioner som respektive bolag har.

Aldrig sker heller inte den tekniska utvecklingen hos en enda varu- utvecklare utan det är en sammansatt forskning och utveckling som sedan bolag som Avid, som besitter tillräckligt med resurser för att sammanställa olika delområden för att kunna bygga nya tekniska infrastrukturer som de kan kommersiellt utnyttja på en bredare kundbas.

Det som gör alla kunder till säregna skräddarsydda lösningar är att kunderna har sina egna produktionsmöjligheter, distributionskanaler och volymer. I Yles fall var det frågan om att bygga en långfristig produktions- infrastruktur vars investering i praktiken kan bredas ut över en längre tidsperiod vilket sprider ut de rörliga uppehållskostnaderna så mycket att det blir en hållbar och lönsam investering.

När man skräddarsyr en informationsteknisk struktur till ett bolag, finns det alltid önskemål som man hamnar lösa enligt kundens behov och önskemål- är det oundvikligt att det inte skulle framkomma oförutsägbara problem som kräver lösningar som kan kräva mera utveckling än vad som resurserats och vilka också kan framkomma

då produktionstekniken redan tagits i bruk. Detta var någonting som konkretiserades för både produktionerna "Station T 2009" och "Magnus & Petski på tv: Hur svårt kan det vara? 2010" då de båda fungerade som inledande produktioner för den övergående tekniska reformen.

1.4 Arbetets uppbyggnad

I arbetets uppbyggnad går det igenom det läget hur det var då man producerade i det gamla bandsystemet- gentemot det övertagande bandlösa produktionssystemet. Därefter behandlas kort de fördomar och problem som kunde förväntas uppstå och hur de realiserats efter övergången. Om de gjort det.

Därefter redogörs det för de kvalitativa intervjuerna som gjorts på producenterna Jan-Ulrik Lindberg och Johan Lindroos i frågan om hur övergången realiserat deras arbete som producenter för i frågavarande program.

2 TEORETISK REFERENS RAM

Min teoretiska referensram har jag valt att dela in i tre bitar. Den första delen lägger fram producentens respektive ansvarsuppgifter från och med att man pitchar och utvecklar en programidé, till att den produktionsplanerar och kostnadskalkyleras och resurseras till producentens arbete under produktionens gång. Den andra delen presenterar producentarbetets natur och samspelet med tekniken och de ramar som de skapar för produktionskordningeringen. Den tredje delen behandlar samspelet mellan tekniken och produktionsgenomförandet i ett framgångsrikt samarbete.

2.1 Från band till bandlös produktion

Det här arbetet fokuserar sig på att jämföra ungdomsprogrammet Station T:s tidigare arbetsprocess inom bandproduktion och de nya sätten att jobba bandlöst samt granska hur producentens fördelning av resurser ändrats. Hur har övergången till den bandlösa processen påverkat producentens närmande och planering och genomförandet av produktionen? Vilka fördelar- nackdelar kan märkas?

2.2 Producentens ansvarsområden i produktionen

Enligt Sirpa Bertling, Teija Rantala, Elina Saksala: ("Tuottajan työ", 2007: 10-11) varierar producentens arbetsbeskrivning och ansvarsområden starkt beroende på programgenren. I veckomagasinprogram blandar sig producenten i så gott som allting som har med programmets koncept att göra. Som tillägg till budgeteringen, produktionsplanerandet och innehållsproducernadet så säljer dessutom producenten programideer till beställarna och producerar eventuella pilotepisoder för att stöda det.

Producenten sammanställer dessutom också arbetsgruppen och ställer in den för att dela/anamma samma programidé och arrangerar skolning vid behov.

När det införs produktionsreformerande teknik ansvar producenten för det praktiska arrngemanget för utbildandet till den nya produktionstekniken.

En av producentens viktiga ansvarsuppgifter inom produktioner är att lugna, informera och lösa interna och externa konflikter inom redaktionen och den tekniska arbetsgruppen.

Till slut går även producenten igenom själva programstrukturen, dess genomförande och grundläggande idé- med arbetsgruppen: hur borde man ha genomfört, problemlöst saker om man vetat alla variabler redan i början av produktionen.

Enligt Marja Mäki-Reinikka: ("Tuottajan työ", 2007: 21) skall producenten redan vid planering ha på det klara och ta till hänsyn programmets innehåll, produktionsmetod och episodantal innan det formas till en programoffert.

Vid val av produktionsmetod har inte producenten alltid totalt fria händer, och det kräver situationsmässig anpassning då tekniska eller resurs relaterade motgångar framkommer. Enligt Sirpa Bertling: ("Tuottajan työ", 2007: 65) så kan producentens bundenhet till ursprungliga resursplaneringen skapa en sådan situation där producenten bär på en omfattande mängd ansvar, men saknar konkret beslutfattande makt att göra korrigeringar. En del resurser för skapandet kan vara dikterade på förhand.

Producenten kan inom ramar välja mellan flera agerings alternativ, varav han kan välja den mest tillämplande metoden som bestämts av någon annan part.

Producentens ansvar ligger i att fungera som en problemlösare, men med inramade lösnings alternativ. Därför ligger det i producentens ansvar att arrangera tillräcklig utbildning för sin egen redaktion för att de skall inom ramarna kunna lösa innehållsrelaterade och tekniskt relaterade motgångar.

2.3 Teorier kring produktion, projekt och teamarbete

För att förstå vilka utmaningar producenten, produktionsplaneraren, mediamanagern och redaktionen står inför varje gång de inleder ett nytt programprojekt, är det viktigt att inse programmets särskilda produktionsegenskaper.

Dessa särdrag påverkar i hög grad arbetsflödet eftersom olika programs resurser styr starkt hur mycket var program har resurser till förfogande.

Detta inverkar på hur producenten kan planera produkternas olika produktionskedan, och i vilken ordning allt skall ske för att programmet håller den angivna budgeten och blir levererad i tid inför sändning.

De resurser som angivits till programmet vid programbeställnings skedet styr starkt hur programmet kommer att produceras.

3 METOD

För att kunna klarlägga och urskilja fördelarna med övergången borde forskningen utspridas över en klart längre period än 24 månader. Fördelen dock med att ramlägga tiden till 24 månader ger dock chansen att identifiera de först framkommande komplikationerna och fördelen att få vara med om en utvecklingsprocess som man kan anpassa till sitt egen produktionsätt.

I den här undersökningen har det intervjuats bägge producenter för respektive produktioner som fungerat som front produktioner när det kommer till det nya bandlösa producerandet.

Därför är det här en kvalitativ intervjuundersökning.

3.1 Den kvalitativa intervjun

Från företagsstrategisk synvinkel har reformen en mer långfristig plan, men hur den planens framgång kan mätas valdes det att intervjuas två producenter.

De här producenterna har varit med om övergången och har därför en konkret subjektiv insyn på hur reformen togs i bruk, hur den tillämpade sig i praktiken och länge det tog att anpassa produktionerna till att hålla sina leveransansvar utan att tära på kvaliteten.

Den här undersökningen är inte direkt numerärt mätbart, kan jag anse att det kvalitativa angreppssättet är det mest ändamålsenliga för den här undersökningen.

Den här metoden skapar chansen att komma närmare den underliggande meningen i intervjuundersökningen.

Arbetsmetoder formas och skapas alltid enskilt för varje produktion, och resultaten kan variera kraftigt beroende på individerna i producerande redaktionerna och hurdana tillgångar de har till förfogande i sina respektive produktioner.

3.2 Planering

Planeringen av intervjuerna valde jag att göra så att man förstår producentens uppgifter från att man planerar ett programkoncept, vad är producentens arbetsflöde från planeringen till säljande av konceptet och hurdant inflytande har producenten efter att det godkännts och beställts.

Här nedan följer mina intervjufrågor:

1. Vilka beslutandefriheter har producenten?
2. Hur utgår man ekonomiskt? Personalresurser, producenten, prod.planeraren?
3. Hur framgår man praktiskt? Idén/pitchen - produktionsbeslut - produktionsramar - produktion?
4. Skeden för produktionsplaneraren, producenten (när och av vem får producenten sina produktionsramar?)
5. Har producenten ett ord att säga?
6. Hur ändrades produktionsplaneringen, resursfördelningen och hurdana ändringar i dagliga resurskostnader skedde det vid övergången?
7. Ändrades produktionstänkandet då produktionstekniken förnyades?
8. Finns det funktioner eller egenskaper från det gamla som du skulle ha viljat överföras till det nya? Vad saknar du?
9. Hurdant var förtroendet till den gamla tekniken?
10. Hurdant var förtroendet till den nyintroducerade tekniken i början, hur ändrade den efter användning och utbildning, hur är den idag?
11. Finns det funktioner eller egenskaper från det gamla som du skulle ha viljat överföras till det nya? Vad saknar du?
12. Var det värt investeringen?
13. Var det lätt att övergå till den nya tekniken, var den tillgänglig till alla?
14. Blev man mera beroende av utomstående hjälp då man inte mera var kompetent att själv lösa tekniska problemen som framkommer i redaktionens och producentens vardag?
15. Kommer vardagen att möta den ursprungliga visionen som presenterades vid "det första mötet"?
16. Det att många materiella kostnader kunnat strykas tack vare det heldigitala arbetsflödet (överföringar, D-hall, etc)- har redaktionerna fått de tillgångarna till förfogande i andra områden? Varför inte?

3.3 Val och beskrivning av intervjurespondenter

I Yle finns det närmare 200 producenter som jobbar med varierande produktioner och redaktioner med olika storlekar av uppsättningar, produktionstakter, programbudgeter och programkoncept.

Jag har valt två producenter som båda haft var sitt programkoncept, men för samma målgrupp, liknande redaktionsuppsättning och en programbudget som ligger i samma storleksnivå.

Första och primära intervjurespondenten är producenten Jan-Ulrik Lindberg som producerat ungdomsprogrammet Station T i fyra år och medgått programmets utveckling från att vara en full studioproduktion till att programmet blev en lättare men fullständigt fältproducerat veckoprogram för unga vuxna.

Producenten Jan-Ulrik Lindberg var under programmets sista produktionsår med om att programmet inledde övergången från bandproduktion till att programmet producerades i den nya bandlösa produktionsomgivningen.

Övergången skedde under sommaren 2009 då man hunnit producera halva säsongen med den avgående bandtekniken och andra halvan av året i den bandlösa produktionsomgivningen.

Jan-Ulrik Lindberg har därför den mest konkreta responsen till hur ibruktandet konkretiserades och vilka fördelar och nackdelar kunde skönjas under de 12 månaderna.

Som andra intervjurespondent valde jag en debuternade producent, Johan Lindroos som med radioproducent bakgrund har en möjlighet att ge ett ostrukturerat men rätt objektiva svar på hur den nya bandlösa produktionsomgivningen togs emot av en redaktion som inte hade jobbat i den avgångna bandproduktionsomgivningen.

Johan Lindroos producerade år 2010 ett motsvarande ungdomsprogram av samma beställare Radio X3M och FST5.

Förutom jag som fungerat som skripta och medieansvarig i bägge produktioner var en av de tre redaktörerna de ända som också jobbat med bandproduktion.

4 MATERIALREDOVISNING

I det här kapitlet redogör jag för intervjumaterialet och intervjuerna som gjorde med producenterna Jan-Ulrik Lindberg och Johan Lindroos.

Jag går först igenom hur de ser att deras arbetsram har varit och hur den ändrats i och med den förnyade produktionstekniken. Efter det beskriver jag hur produktionsplaneringen fördelats mellan produktionskordinatoren, producenten och redaktionen.

Sedan följer producenternas syn på konflikter och till sist redovisar jag för vilka slags revideringar de valt eller varit tvugna att genomföra då tekniken tvignat dem att återtänka delar i produktionsprocessen.

4.1 Synen av arbetsflödet, samarbete och produktionsteknik

För att förstå vilka utmaningar producenten, produktionsplaneraren, mediamanagern och redaktionen står inför varje gång de inleder ett nytt programprojekt, är det viktigt att inse programmets särskilda produktionsegenskaper.

Dessa särdrag påverkar i hög grad arbetsflödet eftersom olika programs resurser styr starkt hur mycket var program har resurser till förfogande.

Detta inverkar på hur producenten/(produktionsplaneraren?) kan planera produkternas olika produktionsskeden, och i vilken ordning allt skall ske för att programmet håller den angivna budgeten och blir levererad i tid inför sändning.

De resurser som angivits till programmet vid programbeställnings skedet styr starkt hur programmet kommer att produceras.

Skäligt att nämna är att respektive program använder det nya bandlösa systemet enligt sina egna behov, som i detta fall är i bådas fall rätt så ytliga och omfattar en bråkdel om vad systemet kunde utnyttjas till.

4.2 Valet av arbetsflödet

Då man planerar ett program koncept utgår man helt och hållet från att man bygger upp programmet innehållsmässigt och dramaturgin, utgående av beställningen.

Efter att programkonceptet blivit godkänt av beställaren börjar man planera resurserna.

1. Hur utgår man ekonomiskt? Personalresurser, producenten, prod.planeraren?

För J Lindroos del var budgeten och personalen redan fastställd då han tog produktionen ann. Resursfördelningen var färdigt tilldelad åt projektet då den gick igång i praktiken. Man kunde antyda att produktionskordinationen hade färdigt fastställt hur produktionen kommer att framskrida, men att produktionen hade en rätt likadan strukturuppsättning som J-U Lindbergs program Station T. Därför kan det antas att man kopierat samma resurser för Magnus & Petski på tv, även om programbeställningen omfattade nästa dubbelt flera episoder att producera under ett år.

2. Hur framgår man praktiskt? → Idén/pitchen → produktionsbeslut → produktionsramar → produktion?

I frågan om När producenten egentligen stiger in i arbetsflödet menade J-U Lindberg att man på vissa sätt jobbar med en färdig budget och formar programmet enligt givna resurser, och inte enligt vad programmet skulle behöva. Enligt respondenten

resurserna redan grovt planerade innan programmet fick sitt beslut om produktion. Han menade att oftast tar man en målgrupp, och sedan bestäms det hur mycket resurser arbetsgruppen har till sitt förfogande att skapa innehåll. Men i grova mått så är det programmets prislapp som är avgörande för produktionsbeslutet.

3. Skeden för produktionsplaneraren, producenten (när och av vem får producenten sina produktionsramar?)

I frågan om Station T klarnade sig ramarna för producent J-U Lindberg rätt tidigt under hösten 2008, var 15 December fastställdes som deadline. Efter det hade man ännu en del frihet för finslipning i frågan om val av sminkör- men därefter var det den slutliga budgeten och teknikresurseringen som fastslogs den 10:e Oktober 2008. I dessa fall är det alltid kanalchefen Mary Gestrin som stämplade igenom de slutliga budgeterna och teknikresurserna.

4. Vilka beslutandefriheter har producenten?

I frågan om J-U Lindbergs produktion av Station T- var hans friheter i frågan om resurserna rätt stora. Han menade att han ändå besatt möjligheten att framföra de resursönskemål som han ville ha inom de finansiella ramarna för programmet, som sedan kanalchefen kunde avslå eller godkänna.

5. Hur utgår man ekonomiskt? Personalresurser, producenten, prod.planeraren?

I fråga om ekonomiplaneringen varierade programmet Station T 2008 och Station T 2009 avsevärt enligt J-U Lindberg. Orsaken var att programmet gick från att vara en rätt tung studioproduktion till att år 2009 bli ett koncept av dokumentär-reality program. Mycket handlade om att anpassa planeringen och resurseringen till det nya konceptet som dessutom hade en nerskalad årsvolym.

6. Har producenten ett ord att säga?

Som producent av ett dokumentär-reality koncept som inte direkt tillhörde någon av de existerande program genrerna som YLE FST5 hade sedan tidigare, så hade producenten enligt J-U Lindberg ett betydligt större inflytande på konceptet. Allt som gällde programmets idé, pitch och den slutgiltiga planeringen- så kunde respondenten anse att han hade mera inflytande än de flesta producenter på sina program.

4.3 Gemensamma arbetsmetoder

Utgående från programmen Station T (2009), Magnus & Petski på tv (2010) som är relativt likadana produktionsstrategiska koncept- var Station T i mitten av sin sista säsong en centralpunkt i övergången från bandproduktion till bandlösproduktion. [7] Halva året producerades med band (hårdskivor, överföranden, d-hallen) och andra hälften bandlöst (P2amerateknik, lplay, metro).

1. Hur ändrades produktionsplaneringen, resursfördelningen och hurdana ändringar i dagliga resurskostnader skedde det vid övergången?

Enligt J-U Lindberg skedde den stora förändringen redan i skiftet av 2008-2009 då programmet Station T överick från att vara en relativt tungrodd studioproduktion (2008) till ett mer omedelbart och rörligt program producerat med lättare teknik (2009).

I frågan om arbetsgruppens förändrade uppgifter, så var det en stor del av teknisk personal som inte mera behövdes i en fältproduktion. En stor sak var redan att det inte mera behövdes en regissör, utan det dramaturgiska arbete utfördes enbart av programredaktörerna. Skriptan hade inte mera samma inspelningstekniska uppgift som en skriptan har i en situation av studioinspelningar. Skriptan i det nya konceptet

fick i och med övergången en mera produktionsassisterande roll och rollen av mediehanterare under postproduktionen.

2. Ändrades produktionstänkandet då produktionstekniken förnyades?

Koncept ändringen av programmet var enligt J-U Lindberg inte en följd av teknikreformen, utan formen gick nog före tekniken. Det var främst en naturlig utveckling av konceptet och strävandet att producera mera ekonomiskt. Respondenten menar att processerna definitivt stödde varandra.

Fältkamera tekniken övergick dessutom under halva säsongen år 2009, från att vara bandproducerad till att utrustningen i mitten av säsongen byttes till bandlös Panasonic P2 teknik som helt och hållet fungerade med minneskort.

4.4 Förtroende i tekniken

För en arbetsgrupp att fungera dynamiskt kräver det förtroende i bägge grupp dynamiken, i gruppmedlemmarnas kompetens och inte minst förtroende i produktionstekniken.

På bandproduktions tiden har förtroende för tekniken varit ganska stark i och med att den avgående produktionstekniken var en rätt robust teknik som inte lätt led av rent tekniska motgångar.

Främst kan det framkomma produktionstekniska problem då tekniken utsatts för en fysisk ansträngning eller förhållanden som inte tekniken tillämpar sig till.

Förtroendet till den äldre bandtekniken visar sig vara stort då till exempel kamerorna var helt enkelt lättare att hantera, tack vare att den tekniken påminner om en halv analog teknik som lätt opereras i förhållande som förhållande.

Många redaktörer inledde reformen med fördomar för den nya hel digitala P2-kortsbaserade kamerortechniken. Förväntningarna visade sig dock också stora i och med att löftena om potentialen för tekniken var stora.

Förtroendet sjönk snabbt, den utbildning som Yle organiserade tog länge men var av bristande kvalitet.

Utbildningen omfattade mycket teknisk innehåll vilket visade sig vara ett problem för den del av personal som var vana att jobba mera analogt och inte så bekanta med informationsteknik och datateknik.

Det som visade sig och vara bristfälligt var att utbildningen gick igenom mycket inte var direkt relevant för all personal. Det visades sig skapas problem då den behövliga informationen som krävdes, försvann i den tjocka massan av information.

Produktionen gick ut på att redaktionen själv filmar sitt råmaterial in på Panasonics P2-kameror som är utrustade med 16GB - 64GB minneskort som överför datan och metadatan direkt till minneskortet.

Från minneskortet överförs datan och metadatan in till en Iplay-server varifrån materialet finns tillgängligt till den personal som har hand om postproduktionen.

Skriptans uppgift ändrades också i samband med reformen- de utbildades fördjupat i ämnet att fungera som medieansvariga, som övervakar och sköter om metadata distributionen till redaktörerna, klipparna, färgkorrigeringarna och sändningspersonalen.

En av största faktorerna som påverkade redaktionens förtroende till tekniken, var att datan kunde oförklarligt framkomma som OFFLINE även om metadatan indikerade att materialet hittats på servern.

Problem framkom också då teknikens automatiska namngivning av metadatan orsakade att material kunde överköras av annat inbandat material ifall två eller flera filer hade samma namn.

Systemet i sig skapade förhållanden att man kunde allt för lätt göra misstag i varierande skeden av produktionen.

Alla misstag kunde resultera i att man kunde hamna antingen spela in på nytt eller föröda hela arbetsdagar med tekniska stödet för att försöka återföra det förlorade materialet.

En av de största problemen med den nya produktionstekniken var att det inte fysiskt mera skapades dubbelkopior eller säkringkopior i form av band eller kassetter till skillnad från den gamla tekniken.

Förtroendet med tekniken rubbades också då data kunde försvinna av misslyckade uppdateringar i teknikstrukturen, programvaran eller förvaringsservrerna.

1. Finns det funktioner eller egenskaper från det gamla som du skulle ha viljat överföras till det nya? Vad saknar du?

J-U Linberg understryker tryggheten med att ha materialet på ett kassetband I och med att man kunde spara det på redaktionen på en hylla, hur länge som helst.

2. Var det värt investeringen?

J-U Lindberg anser ändå möjligheterna med den nya tekniken, och anser att investeringen även om stor- så var värd sin inverstering.

4.5 Kommunikationen i arbetsflödet (work flow)

I kommunikationen är det reaktionsmedlemmarna som bär ansvaret, även om det är producenten som fastställer arbetsflödet. Då produktionens materialtekniska ansvar ligger på skriptan, att redaktören får materialet efter inspelning och att redaktören vet vart den har placerats- står det i skriptans uppgift att se till att allt material finns överfört och inventerat. Brister i kommunikationen kan lätt leda till att delar av råmaterialet inte når fram till redaktören och därmed kan bli oanvänt eller försvunnet.

Efter att inspelningen gjorts på fältet, tankar skriptan in materialet i serverstystemet Interplay. Därefter står det för skriptan att inventera det och förmedla den informationen till redaktören i fråga.

Redaktören övergår sedan till ett självständigt råklippsarbete där han/hon kopierar materialet till ett eget arbetsområde på sin arbetsstation.

Problem kunde lätt framstå då materialet kunde fanns kopierat på flera servrar, vilket leder till att maskinen inte kan identifiera källan- och därefter meddelar att datan är offline.

Skriptans uppgift var då att leta reda på eventuella dubbelkopior för att rensa källinformationen.

Då redaktören sedan klippt sitt råmaterial till en relativt färdig produkt, meddelar redaktören åt slutklipparen var materialet finns att hitta.

Efter att slutklipparen gjort ett slutklipp och färgkorrigerig, överförs materialet till servern varifrån programmet slutligen kommer att sändas och långtid förvaras.

Då programmet överförts till sändnings och långförvarsservern (Metro), hör det till skriptan att meddela sändningsverksamheten och översättarna om att det färdiga programmet finns tillgängligt.

Konflikterna i denna kommunikation var främst då serversystemet av någon teknisk anledning inte tillät klippenheten att överföra programmet till Metro. Översättarna och sändningsverksamheten kunde då bli uteslutna att genomföra sitt arbete inför sändning och därför kunde också dessa relativt små tekniska problem orsaka att programmet blev efter i helhets arbetsflödet.

4.6 Konflikter

Respondenter Jan-Ulrik Lindberg och Johan Lindroos

1. Hurdant var förtroendet till den gamla tekniken?

Enligt respondenten Jan-Ulrik Lindberg, var förtroendet för den gamla bandtekniken stort. Redaktörerna hade stora fördomar mot de nya Panasonic P2- kortbaserade kamerorna, vilket ledde till att vissa redaktörer till och med föredrog att använda äldre DvCam kameror efter övergången till det bandlösa produktionsystemet.

2. Hurdant var förtroendet till den nyintroducerade tekniken i början, hur ändrade den efter användning och utbildning, hur är den idag?

J-U Lindberg övertygar om att förväntningarna för den nya bandlösa produktionstekniken var stora. Men förtroendet hos redaktionerna sjönk snabbt. Den utbildningen som YLE organiserade, var enligt J-U Lindberg en väldigt tidfördrivande process- men av usel kvalitet. Och att de tekniska svårigheterna och problemen med försvunnet råmaterial sänkte förtroendet snabbt.

3. Finns det funktioner eller egenskaper från det gamla som du skulle ha viljat överföras till det nya? Vad saknar du?

J-U Lindberg understryker tryggheten med att ha materialet på ett kassetband i och med att man kunde spara det på redaktionen på en hylla, hur länge som helst.

4. Var det värt investeringen?

J-U Lindberg anser ändå möjligheterna med den nya tekniken, och anser att investeringen även om stor- så var värd sin investering.

4.7 När tekniken möter vardagen

1. Var det lätt att övergå till den nya tekniken, var den tillgänglig till alla?

Enligt J-U Lindberg var själva övergången inte särskilt svår i och med att redaktionen i fråga var rätt insatta och bekanta med att arbeta med datorer. Givetvis gäller det inte alla redaktioner, var det uppenbarligen finns den generationens medarbetare som är mera vana att jobba mera analogt. Det J-U Lindberg dock upprepande nämnde var angående utbildningen som YLE arrangerade- den visade sig enligt honom vara rent av värdelös och förvirrande och därmed försvårade övergången.

Det framfördes en stor del teoretisk information som ansågs obehövlig och tog koncentrationen i från det väsentliga för respektive redaktion. Arbetsredaskapet var ändå menat för redaktionellt arbete, men var redaktörer inte besatt några rättigheter för teknisk problemlösning.

2. Blev man mera beroende av utomstående hjälp då man inte mera var kompetent att själv lösa tekniska problemen som framkommer i redaktionens och producentens vardag?

I redaktionerna var det främst mediehanteraren/skriptan som hade tillgång till begränsade administrations rättigheter- var redaktörerna främst kunde använda systemet som ett redaktionsverktyg. Så fort redaktionen fick ett tekniskt problem, tvingade det redaktörerna att göra en felanmälan till tv-närstödet för att låsa upp ett låst system eller leta rätt på försvunnen eller offline- data.

Systemet var planerat så att redaktörerna inte själva skulle kunna skapa problem i server- nätet, men som också gjorde att redaktörerna blev rätt beroende av tv-närstödet hjälp. Enligt J-U Lindberg var det ett stort problem att tv-närstödet väldigt ofta var upptagna på flera redaktioner samtidigt för att lösa problem. Det gjorde att tiden som arbetet kunde stå stilla kunde bli väldigt långa stunder.

3. Kommer vardagen att möta den ursprungliga visionen som presenterades vid "det första mötet"?

Varje ny integrerat system har sina fosterfel enligt J-U Lindberg, men han menar att verkligheten börjar nu närma sig den bandlösa visionen speciellt när allt fler funktioner inkluderats i Metro.

4. Är det många materiella kostnader som kunnat strykas tack vare det heldigitala arbetsflödet (överföringar, D-hall, etc)- har redaktionerna fått de tillgångarna till förfogande i andra områden? Varför inte?

Programmets helhetliga finansiering har varit rätt oförändrad, men att vissa resurser har omjusterats på annat sätt enligt respondenten J-U Linberg. Bland annat övergav man digitaliserings hallen (D-Hallen) för att i stället ha tillgång till en färgkorrigeringsenhet. Orsaken till behovet ansågs på grund av att i det nya programformatet filmades program materialet in med små fältkameror och främst av redaktörerna själva- det kunde ge upphov till att bilden i sig behövde mera reducering för att uppnå en estetisk helhet. Respondenten upplever heller inte att redaktionen snuvats på pengar i och med den nya tekniken, eller att inbesparingarna skulle ha varit det främsta skälet att införa den.

5 RESULTATSREDOVISNING

I den här arbetet har jag undersökt hur två producenter som båda haft var sitt programkoncept, med samma målgrupp, liknande redaktionsuppsättning och en programbudget som ligger i samma storleksnivå- kunnat se på produktionssmidigheten och upplevt att en ny introducerad produktionsteknik stött eller vållat problem för levererandet av respektive programbeställning.

Syftet var även att urskilja om det kan skönjas olika åsikter om hur ett välfungerande samarbete mellan producenter och produktionskoordinatorer skall se ut och hur det för tillfället skiljer sig från produktion till produktion. Där Station T stod i en situation var man intog den nya tekniken i mitten av en säsong så krävde det en anpassning som måste vara omärkbar då den inte hade möjligheten att haka upp produktionsflödet.

Detta gjorde till dels att J-U Lindberg fick en arbetsbeskrivning att i praktiken fick fungera som en teknisk producent med innehålls ansvar.

Medan *Magnus & Petski på TV* kom in i produktion då de produktionstekniska problem delvis redan var lösta, så producenten J Lindroos hade friare händer att fungera som inaktivare innehålls producent.

Jag har tagit upp parternas officiella uppgifter och ansvarsområden i frågan om produktionsplanering och val av produktionstekniken, litteratur som vidrör det projektarbete som producenten gör tillsammans med produktionskoordinationen, redaktionen och tekniken. Dessutom har intervjuat två centrala producenter inom YLE:s pionijärande produktioner inom den nya i bruktagna bandlösa produktionstekniken.

Eftersom jag med den första frågan vill särskilja hurdana friheter producenten har i frågan om att leda och planera en produktion, ville jag se om båda respondenterna har blivit erbjudna samma frihet eller restriktioner inom sina respektive produktioner. Andra frågan ställde jag för att kunna skapa en helhetsbild om hur respondenternas vardagsbild skiljer sig från varandras- var *Station T* producenten J-U Lindberg varit med om den tekniska övergången mitt under säsongen av en produktion och *Magnus & Petski på TV* producenten J Lindroos påbörjat sin produktion i början av ett nyintroducerat men redan etablerat produktionsystem.

Därför vill dels ta upp de saker som skiljde respondenternas arbetsbeskrivning, för att även komma fram med möjliga förbättringsalternativ vad gäller samspelet mellan producent, produktionskoordinationen, redaktionen och den sammanbindande tekniken. Baserat på det som respondenterna hade gemensamt eller olikt.

5.1 Prioritera slutresultatet, samarbetet

Det finns inga entydiga eller konkretiserbara svar på frågorna, men en sak som framkom i resultatsredovisningen var att det inte finns en klartydig och generaliserande arbetsbeskrivning för producenten på YLE. Det som också framkommer i redovisningen av intervjumaterialet var att samtliga respondenter poängterar hur viktigt det är för redaktionen och producenten är att ha förtroendet för produktionstekniken och dess hållbarhet. Dessutom att det realiserats i praktiken vad som lovats av produktionskoordinationen om hur tekniken skall fungera nu och i framtiden. Bägge respondenter lyfter fram att den egna insatsen för att lösa produktionstekniska problem och kunna jobba smidigt står i stort fokus för att en övergång skall gå effektivt.

5.2 Övergången - Retrospektiv analys

Praktiken visade dock att producenternas roller i respektive program var ganska svåra att jämföra då även om de bägge hade likadana grund resursbehov, så steg producenterna in i relativt olika skeden av övergången. Det framgick till mesta dels av att man kunde skönja stora skillnader i deras ansvarsområden i frågan om programkoordination, förhandsplanering och innehållsplanering. Station T producerades rätt under övergången, vilket tvingade J-U Lindberg att fungera väldigt långt som en teknisk producent där omständigheterna tvingade honom att anpassa sig enskilt till nästan all vardaglig teknisk problemlösning. Oftast visade det sig att tekniska problemen sällan var själv vållade, utan hade att göra med programuppdateringar eller systemfel som tvingade produktionerna att anpassa sig till deras tidtabeller.

I verkligheten går det att dra slutsatsen att man långt klarat av att lösa de flesta tekniska bakslag under 2009, då Station T producerades. Detta gav upphov till att producenten J Lindroos kunde rätt smärtfritt koncentrera sig på att fungera som en

innehålls producent då flesta framkomna tekniska problem var avklarade under det tidigare året.

En av de största problemen visade sig oftast vara en del av server åtkomsten, eller att de olika datorenheterna inte kunde hitta källan till materialet. Då var redaktionen var gång tvungen att få hjälp av YLE:s tekniska stöd för att lösa problemet. Samtidigt som en stor del av YLE:s redaktioner övergick till den nya teknikstrukturen, skapades samma problem för de flesta produktioner. Det gav givetvis upphov till att det tekniska stödet fann sig väldigt snabbt i ett överflöd av stödförfrågningar. Det skapade långa väntetider i ett produktionssystem som inte lätt klarar av ett stopp i produktionsflödet.

Fördelarna som dock kunde skönjas, var att då systemet kunde fungera som det skulle så blev postproduktionen reallt mycket snabbare då det främst var frågan om filöverföring från minneskort till server systemet som redaktionen jobbade med.

Utbildningen till den nya produktionstekniken sköttes av en arbetsgrupp som mestadels bestod av personal som jobbat med editering- som kan antagas att var ett naturligt val då den största konkreta produktionsändringen behandlade postproduktionen.

Utbildningen skräddarsyddes för redaktionerna med olika produktionsformat, för att tillämpa dem bäst. Feedbacken från redaktionen blev dock att de ansåg utbildningen till viss del diffus och svår tillämpad till deras vardag. Eller att den var mest koncentrerad på att förklara på vilka alla sett man kan göra fel, i stället för att förklara hur man skall göra rätt. I programmet Station T:s situation sågs dess osmidighet i att utbildningen skulle ske på svenska, av en person med en rätt svag språkkunskap.

6 SAMMANFATTNING OCH ANALYS

I denna undersökning visade det sig att det fanns många saker som respondenterna var överrens om, inte minst om att en teknisk övergång alltid är förväntad och att det kräver ett förtroende tekniken och redaktionen. Och att produktionskoordinatören besitter ett förtroende i resurseringen av respektive produktioner. Det som också blev klart upplagt var att producentens roll beroende på programformat och produktionsteknik kan variera merkant, där J-U Lindberg fick anta en mera teknisk producent roll med en stor del teknisk problemlösning i praktiken, och J Lindroos som fick utrymme att koncentrera sig mera till programutveckling och innehållsutveckling då en stor del av de tekniska problem som kunde ha framkommit i övergången redan var lösta.

Respondenten J-U Lindberg, som var med i övergången fick en avsevärt större frihet i produktionsplaneringen då programkonceptet i sig var nytt både innehållsmässigt och produktionsmässigt.

Här kan man ännu upprepa understryka att båda programmen följde samma programformat; Dokumentär-reality. Men i och med att Station T som producerades 2009 var genombrotts produktionen, så var det programmet som fick lösa flesta tekniska problem som kunde framkomma vid lanserandet av den nya bandlösa tekniken.

Verkligheten är också den att alla producenter i många fall kan forma sin egen roll så att den passar denne själv. Här är nämntvärt att i jämförelse av producenterna, så kommer båda från totalt olika medier- J-U Lindbergs bakgrund var nästan 7 års bakgrund som tv- redaktör och senare producent av en studionproduktion. Det gav åt J-U Lindberg ett totalt annat perspektiv till att planera en produktion och sedan genomförandet av den- gentemot J Lindroos som med radioproducents bakgrund hade ett eget perspektiv till att genomföra en tv- produktion.

Här bör nämnas att båda producenterna producerade sina egna produktioner av samma profil, men i olika skeden av en teknisk övergång. Och dessutom hade väldigt skiljande bakgrunder som också bestämde deras roll som producenter.

6.1 Utvärdering av resultaten

Den teoretiska referensramen hjälpte mig delvis att stöda respondenternas uttalanden, men det framkom också en del obeskrivande definitioner på producentens framliggande ansvars uppgifter. Orsaken till det var att litteraturen beskrev producentens ansvarsområden väldigt avrundande och "hur det borde vara"- men inte så mycket hur mycket de kan variera beroende på programformatet. Min uppskattning om att deras praktiska arbetsbeskrivning skulle vara rätt likadana kunde konstateras att inte stämma, även om programformatet hos bägge respondent var rätt likadana.

Alla de intervjuade antydde att det hade lovats väldigt mycket angående möjligheterna och produktionssäkerheten med den nya tekniken- varpå båda respondenterna klart kunna skönja ett bristfällande förtroende för tekniken efter att de ingått i produktionen.

Alla respondenterna var dock sams om att förtroendet för tekniken ändå tilltog allt hädanefter att redaktionen blev mera insatt i det tekniska problemlösandet- oberoende om den bristfällande utbildningen.

I utvärderingen är det också skäl att iakta att producernterna hade en väldigt olik produktionsbakgrund, då J-U Lindberg framkom med en strikt tv- producents erfarenhet och J Lindroos med en radioproducents bakgrund.

6.2 Utvärdering av forskningsmetoden

Valet av mina respondenter kändes som ett naturligt val för orsaken att de båda producerat likadana programformat för en rätt likadan volym på finansieringen. Det som kan ha påverkat på resultatets kvalitet kan ha varit att man kunde ha haft en större jämförande bas av respondenter och att respondenterna skulle ha kunna väljas av producenter som producerat likadana programformat under samma tidsperiod. Då J-U Lindbergs produktion *Station T* producerades under övergången från bandproduktion till bandlösproduktion, var igen J Lindroos produktion *Magnus & Petski på TV* producerades strax efter övergången. Det gjorde att den senare respondenten saknade jämförande referens till hans arbete som producent.

J-U Lindbergs intervju skedde också med ett tidsglapp från att han producerade *Station T (2008-2009)* taget till hänsyn att intervjun gjordes först i Maj 2010.

Jag uppskattar dock ändå att J-U Lindberg hade en bredare behörighet till att föra diskussionen om nackdelarna och fördelarna mellan båda produktionsteknikerna i och med att han under övergången hade chans att vara med och produktionskoordinera programformatet och fastställa det tekniska resursbehovet.

Jag tror dock att göra en snävare kvalitativ studie gjorde den här specifika undersökningen mera närkommande då dessa två produktioner var de enda produktioner som hade precis samma dokumentär-reality programformat med en likadan redaktions- och tekniskuppsättning.

6.3 Förslag för vidare forskning

De slutsatser som dragits i denna undersökning baserar sig enbart på två respondenters svar. För att komma ännu närmare teorier kring nackdelarna och fördelarna kring övergången från bandproduktion till bandlösproduktion på ett bredare plan, borde man ha flera respondenter från många olika programformat och också produktionskoordinatorer samt finansiella och tekniska beslutsfattare.

Genom att samla in fler uttalanden kunde man ha uppnått en bredare uppfattning om hur producentens roll har utvecklats beroende på programformat också ur ett statistiskt perspektiv.

Även att göra en liknande undersökning ett antal år efter att tekniken tagit i bruk kunde ge ett mera överseende perspektiv om hur tekniska problem lösts, hur utbildningen kunnat inriktas bättre åt redaktionerna- och ifall producenterna kunnat börja ta åt sig en mera innehållsproducents roll också på ett bredare plan.

Man kan dock ändå konstatera att många producenter till och med kan ha flera programformat som de producerar, vilket inte tillåter alla producenter att ha den tid som skulle behövas för att fungera som en innehålls producent.

Men att göra en infallande studie på nytt om några år, kunde vara väldigt intressant att se för att ge möjlighet för reala uppfattningar och slutsatser om hur övergången lyckats att realiseras enligt ursprungliga visionen. Och fanns det en gedigen vision, eller var det bara en uppdatering till moderna teknik?

7 KÄLLOR / REFERENCES

Sirpa Bertling, Teija Rantala, Elina Saksala: ("Tuottajan työ", 2007: 10-11)

Juhani Wiio: ("Television viisi vuosikymmentä", 2007) ISBN 978-951-746-939-5

Respondent 1: Producent Jan-Ulrik Lindberg, Yle FST5

Respondent2:

Johan

Lindroos

8 BILAGOR / APPENDICES